



Коли ми хочемо розповісти щось одне одному, ми розмовляємо. Для розмови люди вживають слова. Їх ми чуємо скрізь: удома, на вулиці, у транспорті тощо. Слова поєднуються у речення. Речення — це зазвичай кілька слів, які виражають певну думку. Речення бувають розповідні (*Надворі йде дощ.*), питальні (*Як тебе звати?*) та спонукальні (*Стій струнко!*).



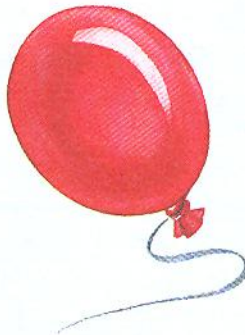
1. Роботу над кожною сторінкою починайте з ознайомлення з методичними рекомендаціями, поданими внизу сторінки.

2. Стежте, щоб під час занять дитина не перевтомлювалася. На першому етапі дитині важко концентрувати увагу на навчальному процесі. Тому перші заняття мають тривати не більш ніж 5—7 хвилин. Потім їх тривалість можна поступово збільшувати.

3. Кожне наступне заняття починайте з перевірки знань та навичок, набутих на попередньому занятті. Робити це слід у невимушеній, ігровій формі.



Існують різні слова. Деякі з них називають певні предмети, наприклад: дзига, чашка, хліб. Інші слова називають дії, наприклад: спати, летіти, стрибати. Ще є слова, які називають ознаки, наприклад: великий, червоний, смачний. Слова не можна відчутися на дотик чи на смак, вони лише назви предметів, дій, ознак. Проте слова можна почути або побачити (якщо їх написано буквами).

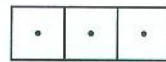
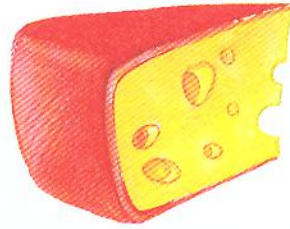
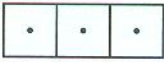


Разом із дитиною доберіть приклади розповідних, питальних та спонукальних речень. Запропонуйте дитині визначити, які слова у наведених нижче реченнях є назвами предметів, а які — назвами дій чи ознак.

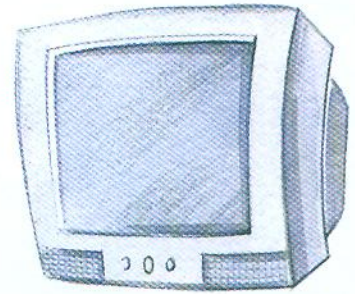
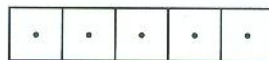
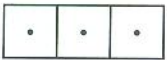
Червоне яблуко. Летить літак. Лежить цікава книга. Співає півень. Настінний годинник. Світить ласкаве сонечко.



Слова, які ми вимовляємо, складаються зі звуків. Звуки бувають голосні (наприклад: [а], [о], [у], [и]) та приголосні (наприклад: [п], [д], [с], [б]). Голосні звуки утворюються за допомогою голосу і вимовляються без перешкод. Їх можна проспівати: [а-а-а], [о-о-о], [у-у-у]. При вимові приголосних звуків на шляху голосу зустрічаються перешкоди (губи, зуби, язик тощо).



На письмі: у книгах, оголошеннях, на вивісках — звуки позначають літерами (буквами)*. Буква — це ніби «портрет» звука. Запам'ятай: звуки ми вимовляємо і чуємо, а букви пишемо, бачимо і читаємо. Для позначення кожного звука існує своя буква. Що довше слово, то більше в ньому звуків. Отже, щоб записати це слово, потрібно більше букв.



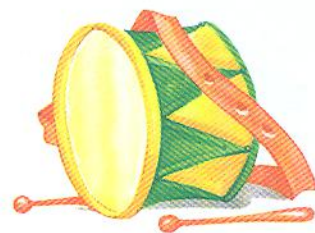
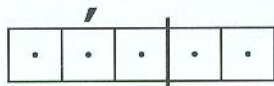
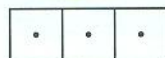
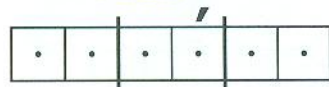
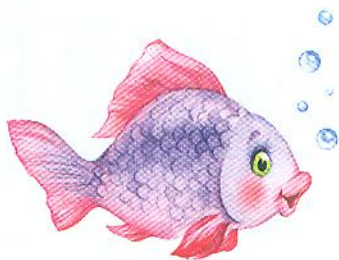
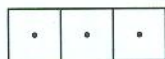
1. Попросіть дитину проспівати слова «мак», «сир», «око» — це допоможе їй зрозуміти різницю між голосними та приголосними звуками. Зверніть увагу на те, що деякі приголосні звуки можна тягнути (наприклад, [ж], [с], [р]), але проспівати без перешкод можна тільки голосні звуки.

2. Попросіть дитину на слух визначити, яке зі слів «кіт», «вікно», «телевізор» є найдовшим, яке — найкоротшим. Покажіть їй це на схемі слів (кожна крапка позначає звук). Попередьте, що згодом ми писатимемо замість крапок літери, які вивчатимемо далі.

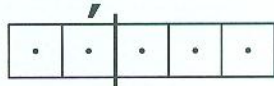
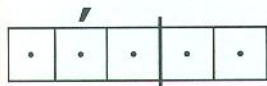
* В українській мові слова «літера» і «буква» рівнозначні.



Слова поділені на склади. У слові стільки складів, скільки в ньому голосних звуків. Наприклад, у словах «дуб» та «дім» один склад, у словах «ри-ба» та «сон-це» — два склади, у словах «со-ки-ра» та «ба-ра-бан» — три. Поглянь, як відділено склади у схемах слів.



Якщо переставити склади у деяких словах, можна утворити нові слова. Ось поглянь: «бан-ка» — «ка-бан». Нове слово також може утворитися зі зміною наголосу: «за́-мок» — «за-мо́к».



1. Читаючи дитині слова по складах, вимовляйте їх чітко та роздільно. Щоб визначити, скільки складів має слово, запропонуйте дитині піднести кулачок до підборіддя. Скільки разів підборіддя натисне на кулачок під час вимовлення слова — стільки й складів.

2. Зверніть увагу дитини на рисочки над словами — наголоси. Розкажіть їй, що у голосних звуків є ще одна цікава властивість. Один із них у слові вимовляється чіткіше та голосніше за інші — він стоїть під наголосом, який на письмі позначається рисочкою. Промовляйте слова чітко й виразно, акцентуючи на наголошених голосних. Спробуйте змінювати наголос у словах, це допоможе дитині зрозуміти, навіщо він потрібен.